

Zápis z obhajoby disertační práce

Student: Mgr. et Mgr. Jan Pohunek
Datum narození: 3. 2. 1981
ID studia:
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: Etnologie
Název práce: „Odras archeologizovaných krajinných prvků v etnografických pramenech“
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.
Oponenti: PhDr. Jaroslav Otčenášek, Ph.D.
PhDr. Petr Janeček, Ph.D.
Datum obhajoby: 17. 6. 2016
Místo obhajoby: FF UK v Praze, Celetná 20, Praha 1, místnost č. 229
Termín: řádný
Předseda komise: doc. PhDr. František Vrhel, CSc.

Přítomní:

doc. PhDr. František Vrhel, CSc.; doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc.;
doc. PhDr. Marek Jakoubek, Ph.D. et Ph.D.; doc. PhDr. Irena Štěpánová, CSc.;
PhDr. Stanislav Brouček, CSc.; PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

13:10 Předseda komise doc. PhDr. František Vrhel, CSc. zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představil studenta.

13:12 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření.

13:15 Student seznámil přítomné s tezemi své disertační práce. Sdělil zejména: Práce se zabývala širším tématem ruin – opuštěných míst – v rámci folkloru. Byla rozdělena na několik částí. Úvodní kapitoly byly věnovány vymezení pojmů, jako např. místo nebo opuštěnost. V další části se student zabýval zpracováním dotazníků, v nichž respondenti popisovali, jak na ně různá na fotografiích přiložená opuštěná místa působí. Zde bylo možno sledovat dvě kategorie, do nichž místa respondenti zařazovali – záleželo na míře jejich přírodnosti a obyvatelnosti. Obecně pozitivněji byla hodnocena místa s vyšší mírou přírodnosti. Poslední a hlavní částí práce byl sběr různých podání a jejich konfrontace s dnešním využíváním místa. Ne všechny aktivity se však v pověstech odrážely

stejně – např. jako jedna z nejčastějších aktivit bylo shledáno zavážení míst odpadem, které se ale v žádném z podání nevyskytovalo. Velkou roli hrálo romantické vnímání míst, zde byl vidět rozdíl mezi místními, žijícími poblíž opuštěných míst, jimiž byla tato místa vnímána spíše jako ošklivá, nezajímavá a nebezpečná, jako něco, co by mělo být odstraněno, aby krajina byla opět krásná, zatímco pro návštěvníky odjinud mohlo být takové místo velmi romantické a důvodem, proč sem vyrazit na výlet.

13:20 Oponent PhDr. Jaroslav Otčenášek, Ph.D. seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě.

13:25 Oponent PhDr. Petr Janeček, Ph.D. seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentovi tyto otázky: Ve výběru podání jsou nad reprezentovány obyvatelé měst a návštěvníci v práci zmiňovaných míst, jaký folklor má venkov a lidé, kteří v blízkosti míst žijí? Velkou část podání tvoří texty získané na internetu, nebylo by vhodnější se s respondenty setkávat osobně? Jak byl získán v případě takových textů poučený souhlas s jejich použitím v práci?

13:33 Student reagoval na vyjádření školitele a posudky oponentů a jejich položené otázky, zejména na příspěvek PhDr. Petra Janečka, Ph.D.: Student uvedl, že internet nelze brát jako jednoduší zdroj. Setkáváme se zde s volně vyvěšenými texty v rámci různých osobních stránek, které se svojí povahou blíží písemnému prameni, otevřenými diskuzemi, jichž se často student přímo účastnil, nebo se soukromými zprávy zasílanými přes různé vzkazníky nebo e-maily. Při vybírání materiálu do práce vyžadoval souhlas respondentů pouze v případě, že se nejednalo o volně dostupný text, ale informace poskytnuté v soukromé zprávě nebo uzavřené diskuzi. Uvedl také, že s mnohými respondenty se zná osobně, takže nepovažuje za veliký rozdíl, zda jejich rozhovor probíhal po internetu nebo osobně.

K otázce folkloru města a venkova uvedl, že mnohé pověsti si vyprávějí nejčastěji turisté a návštěvníci míst, pro které může být pověst i důležitým lákadlem, proč se na místo vydat. Místní obyvatelé oproti tomu zdůrazňují spíše přírodní krásy a ohrazují se např. proti článkům v novinách, které vyzdvihují nebezpečnost a opuštěnost místa. V rámci dalšího výzkumu by mohlo být zajímavé zachytit např. myslivecký folklor, problémem však je jistá uzavřenost této komunity.

13:39 Oponenti a školitel se vyjádřili k vystoupení studenta a uvedli, že jsou spokojeni s jeho odpověďmi.

13:40 Předseda komise zahájil diskusi.

V následné diskusi vystoupil:

PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D. položil studentovi otázku, proč v práci nezahrnul pověsti týkající se železné opony, zmiňované např. na různých webových stránkách a diskuzích sdružujících bývalé příslušníky pohraniční stráže. Student uvedl, že mezi respondenty, které oslovil, bohužel na žádnou z těchto pověstí nenarazil. Toto téma ho však zaujalo, zkusí nalézt vhodné respondenty a získaná podání použít v některé ze svých příštích prací.

Doc. PhDr. Irena Štěpánová, CSc. se studenta zeptala, jak přesně byl vymezen zájmový region práce a zda současné narace zahrnují i opuštěné církevní objekty. Student upřesnil, že se sbíral materiál vztahující se k území České republiky a zahraniční příklady uváděl pouze pro srovnání. Dále dodal, že pokud se v pověstech vyskytují církevní objekty, bývají interpretovány ezotericky – zejména bývá zmiňovaná přítomnost různých energií.

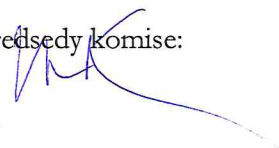
Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc. se studenta dotázal, jak by definoval pojem „živá krajina“, který v práci několikrát použil, a zda by opakem „živé krajiny“ byla „mrtvá krajina“. Student uvedl, že si nevybavuje, že by pojem „živá krajina“ v práci použil a že se nejspíše bude jednat o „žitý prostor“, jehož protikladem by byl prostor, který není systematicky využíván a obýván.

13:50 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala zdvižením ruky, počet členů komise: 9 – přítomno členů komise: 6 – kladných hlasů: 6, záporných hlasů: 0. Obhajoba disertační práce byla klasifikována prospěl/a.

Zapisovatel: Bc. Iva Pohunková

Jméno a podpis předsedy komise:

Jméno a podpis dalšího člena komise:

